

Komentari Hrvatskog Telekoma d.d. na prijedlog izmjene i dopune Plana numeriranja

Zagreb, 10. travnja 2014. godine

U okviru javne rasprave koju je Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) otvorila dana 25. ožujka 2014. godine u vezi prijedloga izmjene i dopune Plana numeriranja (dalje u tekstu: Prijedlog Plana numeriranja) Hrvatski Telekom d.d. (dalje u tekstu: HT) ovim putem dostavlja svoje komentare na Prijedlog Plana numeriranja.

1. Nacionalni broj za M2M usluge

Vežano uz predloženu definiciju M2M usluga, predlažemo dopunu kako bi se pojasnila uloga ljudskog posredovanja u navedenim uslugama. Stoga predlažemo izmjenu članka 2. stavka 1. Prijedloga Plana numeriranja tako da isti glasi:

(1) U članku 2. stavku 2.2.7. dodaju se rečenice koje glase:

*„Komunikacija između strojeva (eng. machine-to-machine, M2M), je bežična ili žična, automatizirana razmjena informacija između tehničke opreme, kao što su mehanizacija, strojevi, vozila ili mjerni uređaji (npr. za mjerenje potrošnje struje, plina i vode), međusobno ili sa centralnim sustavom za obradu podataka, **bez ljudskog posredovanja ili uz minimalno ljudsko posredovanje**. Daljinski nadzor, daljinsko upravljanje i daljinsko održavanje strojeva, opreme i sustava, koji se tradicionalno naziva telemetrija, može biti dio M2M komunikacije. M2M tehnologija povezuje informacijske i komunikacijske tehnologije“.*

Vežano uz predloženo u članku 2. staccima 2., 3. i 4. Prijedloga Plana numeriranja molimo pojašnjenje razloga predložene izmjene duljine nacionalnog odredišnog koda.

Također, koristimo prigodu još jednom skrenuti pažnju na činjenicu kako operatori za potrebe pružanja M2M usluga koriste brojeve i iz drugih dodijeljenih raspona. Naime, M2M usluge su se počele pružati prije nego što je Planom numeriranja određen poseban raspon brojeva za M2M usluge, te bi možebitna obveza izmjena numeracije koja se već koristi za M2M usluge predstavljala značajno financijsko, tehničko i administrativno opterećenje sa strane operatora ali i krajnjih korisnika. Na navedeno smo ukazali tijekom javne rasprave koja je održana od 28. studenoga do 12. prosinca 2012. godine, te je slijedom toga u odgovorima HAKOM-a na zaprimljene komentare navedeno kako operatori mogu koristiti dodijeljenu numeraciju za sadašnje i buduće M2M usluge odnosno da operatori nisu obvezni koristiti isključivo numeraciju za M2M usluge za iste.

Kako bi prethodno navedeni stav HAKOM-a na odgovarajući način bio naveden i u Planu numeriranja predlažemo da se u članku 2. Prijedloga Plana numeriranja doda novi stavak 5. koji glasi:

(5) Na kraju članka 2. stavka 2.2.7. dodaje se rečenica koja glasi:

„Osim nacionalnog broja za M2M usluge kako je određeno u Tablici 1., operatori za pružanje M2M usluga mogu koristiti i dodijeljene nacionalne brojeve u nepokretnoj i pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži.“

2. Kratki kodovi za govorne usluge i kratki kodovi za platne usluge

U Prijedlogu Plana numeriranja predlaže se izdvajanje dosadašnje usluge brzjava u zasebnu kategoriju kratkih kodova za platne usluge, te definiranje posebnog raspona kratkih kodova za platne usluge.

HT je već tijekom prethodnih javnih rasprava (studeni 2009. godine, prosinac 2012. godine) isticao potrebu podjele raspona kodova na temelju druge znamenke kratkog koda (A) prema kategoriji pojedine usluge. Na žalost to nije učinjeno pri uvođenju kratkih kodova po formuli 1ABCD, te su trenutno dodijeljeni kratki kodovi za govorne usluge raspršeni po cijelom raspoloživom rasponu. Posljedično, u ovom trenutku je teško naći raspon kratkih kodova za pojedinu kategoriju usluge, a da se pri tome neki od već postojećih kratkih kodova ne bi morao mijenjati.

Skrećemo pažnju kako je HT pri inicijalnom usklađivanju s Planom numeriranja, kojim je definiran novi raspon 1ABCD, počevši od 2010. godine migrirao niz usluga sa starih kratkih kodova koji su počinjali sa znamenkom „9“ na novi raspon 1ABCD. Nakon toga, početkom 2013. godine, izmjenama Plana numeriranja definirane su usluge koje je moguće pružati putem raspona 1ABCD, a što je zahtijevalo ponovnu izmjenu nekih od kratkih kodova za usluge koje su migrirane u taj raspon nedugo prije toga.

Takve učestale promjene brojeva pojedinih usluga negativno utječu na korištenje postojećih usluga, s obzirom da korisnicima usluge putem poznatih i prepoznatljivih kratkih kodova prestaju biti dostupne. Pri tome, niti uz primjenu više načina obavještanja korisnika o promjenama pojedinog kratkog koda nije moguće izbjeći pad korištenja usluga kod kojih se učestalo mijenjaju kratki kodovi.

Na žalost u slučaju primjene predloženog raspona kratkih kodova za govorne platne usluge, ponovno bi se pojavila potreba za promjenom kratkog koda koji je već izmijenjen prije nekoliko godina.

Kako bi se izbjegla potreba za izmjenama postojećih kratkih kodova, a što bi rezultiralo s dodatnim troškovima operatora, te s potencijalnim padom prihoda zbog smanjenog korištenja usluge kao posljedice promjene postojećeg kratkog koda, predlažemo da se ne definira zaseban raspon za govorne platne usluge, nego da se te usluge i dalje pružaju putem kratkih kodova iz raspona 1ABCD. Sukladno tome predlažemo da se članak 3. stavak 7. i članak 5. stavak 1. Prijedloga Plana numeriranja brišu, a da se članak 3. stavak 4. Prijedloga Plana numeriranja izmijeni na način da glasi:

*(4) Peta rečenica članka 3. novog stavka 3.2. mijenja se i glasi: „Putem kratkih kodova koji se dodjeljuju po formuli: 1ABCD, gdje su: A=2,4,5,6,7,8 i B,C,D=0,...,9, moguće je pružati usluge: **platnih usluga**, vremenske prognoze, točnog vremena i buđenja, informacija o pretplatnicima, prometnih informacija, općih informacija, informacija o javnom prijevozu, pozivanja taksij službe i medicinskog savjetovanja. Duljina ove vrste kratkih kodova za govorne usluge iznosi od tri do pet znamenaka“.*

Podredno, ukoliko iz nekog razloga ne bio prihvatljiv prethodno navedeni prijedlog, predlažemo da se kratki kodovi za govorne usluge određuju po formuli 1ABCD, gdje su A=2,4,5,6,7,8; B=0-9, osim u slučaju ukoliko je A=2 tada je B=0-8; C,D=0-9.

Na taj način bi se raspon 129AB mogao namijeniti za potrebe kratkih kodova za platne usluge kako je predloženo Prijedlogom Plana numeriranja, a istovremeno se ne bi blokirala mogućnost za daljnje korištenje kratkih kodova iz raspona 149CD, 159CD, 169CD, 179CD, 189CD za ostale usluge dostupne putem 1ABCD raspona.

Sukladno prethodno navedenom predlažemo izmjenu članka 3. stavka 4. Prijedloga Plana numeriranja na način da isti glasi:

*(4) Peta rečenica članka 3. novog stavka 3.2. mijenja se i glasi: „Putem kratkih kodova koji se dodjeljuju po formuli: 1ABCD, gdje su: A=2,4,5,6,7,8; **B=0-9, osim u slučaju ukoliko je A=2 tada je B=0-8**; C, D=0-9, moguće je pružati usluge: vremenske prognoze, točnog vremena i buđenja, informacija o pretplatnicima, prometnih informacija, općih informacija, informacija o javnom prijevozu, pozivanja taksi službe i medicinskog savjetovanja. Duljina ove vrste kratkih kodova za govorne usluge iznosi od tri do pet znamenaka“.*

Slijedom prethodno navedenog predlažemo i izmjenu u članku 5. stavku 2. Prijedloga Plana numeriranja na način da isti glasi:

(2) U tablici 2. u četvrtom stupcu u sedamnaestom redu mijenja se tekst koji sada glasi:

*“A=2, 4, 5, 6, 7, 8; **B=0-9, osim u slučaju ukoliko je A=2 tada je B=0-8**; C i D=0-9“*

Također, radi izbjegavanja mogućih dvojbi vezano uz područje primjene kratkih kodova za platne usluge, predlažemo da se u članku 3. stavku 7. Prijedloga Plana numeriranja navede kako se isti primjenjuju isključivo u slučaju govornih usluga. Stoga predlažemo da članak 3. stavak 7. Prijedloga Plana numeriranja glasi:

(7) U članku 3. iza stavka 3.3. dodaje se novi stavak „3.4.“ koji glasi:

*„3.4. Kratki kodovi za **govorne** platne usluge*

*Putem kratkih kodova koji se dodjeljuju po formuli: 129AB, gdje su: A i B=0-9, moguće je pružiti **govorne** platne usluge (npr. predaja brzojava), **kako je propisano u Tablici 2.**“*

3. Kodovi za uslugu odabira operatora i SMS usluge u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži

Molimo Vas pojašnjenje razloga zbog kojih se predlaže u članku 3. stavcima 5. i 6. Prijedloga Plana numeriranja brisanje raspona kratkih kodova koji bi se koristili za SMS usluge u nepokretnoj elektroničkoj mreži, te koji je utjecaj istog na daljnje korištenje 133 raspona, s obzirom da se Prijedlogom Plana numeriranja ne predlaže izmjena Tablice 2. gdje je navedena namjena raspona 133 za usluge aktivacije SMS usluge.

4. Kratki kodovi za SMS i MMS usluge platnog prometa

Molimo pojašnjenje predloženih izmjena u članku 6. Prijedloga Plana numeriranja.

5. Prijedlozi dodatnih izmjena Plana numeriranja – Kratki kodovi za SMS/MMS usluge

- Skrećemo pozornost kako je u članku 7. stavku 1. točki 1. Pravilnika o sveobuhvatnom javnom imeniku i službi davanja obavijesti o pretplatnicima (NN 137/12) navedeno kako odabrani univerzalni davatelj sveobuhvatne usluge davanja obavijesti (informacija) o brojevima pretplatnika mora osigurati korisnicima

mogućnost dobivanja traženih podataka o pretplatniku i putem slanja kratke tekstualne poruke na pripadajući kratki kod, a koji je dostupan sa svih terminalnih uređaja unutar javne telefonske mreže u Republici Hrvatskoj koja nudi mogućnost slanja tekstualnih poruka.

Stoga predlažemo se za pružanje usluga davanja obavijesti o informacijama pretplatnika, osim kratkih kodova za govorne usluge, predvidi mogućnost korištenja i kratkih kodova za SMS usluge, na način da se Tablica 3. Plana numeriranja dopuni na sljedeći način:

118	5	5	Usluge bez posebne tarife/posebna tarifa	Usluge davanja obavijesti o informacijama pretplatnika
-----	---	---	--	--

- Predlažemo brisanje posljednje rečenice u dosadašnjem članku 3.3. Plana numeriranja koja glasi: „Unutar raspona kratkih kodova za navedene usluge druga, treća i četvrta znamenka ovise o nacionalnom odredišnom kodu kojeg operator koristi.“, s obzirom na pretpostavku da je ista omaškom ostala navedena u važećem Planu numeriranja.

Stoga predlažemo dodavanje novog stavka 9. u članku 3. Prijedloga Plana numeriranja koja glasi:

(9) U novom stavku 3.5. briše se posljednja rečenica.

- Na temelju trenutno određenih raspona kratkih kodova moguće je pružati samo usluge podrške korisnicima i aktivacije dodatnih usluga, usluge s posebnom tarifom, usluge platnog prometa i besplatne usluge. Stoga predlažemo da se Tablici 3. Plana numeriranja navede poseban raspon kratkih kodova, čija namjena bi bila pružanje usluga bez posebne tarife, po cijeni obične poruke. Slijedom navedenog predlažemo dopunu Tablice 3. Plana numeriranja na način da se doda sljedeći redak:

82	6	6	Usluge bez posebne tarife	npr. bulk usluge i sl.
----	---	---	---------------------------	------------------------

Navedene usluge, osim što se pružaju po cijenama obične tarife, niti po samoj svojoj prirodi nisu usporedive sa uslugama s posebnom tarifom te je stoga nužno uvesti posebni raspon kratkih kodova za takvu vrstu usluga.

Kao primjer posebne numeracija koja je uvedena u prethodnoj izmjeni Plana numeriranja navodimo numeraciju za platne usluge, a koje se, sukladno posebnim propisima, ne smatraju uslugama s posebnom tarifom.

Slijedom navedenog, te uvođenjem posebne numeracije za sve prethodno navedene usluge, mišljenja smo da nema mjesta tumačenju da bi pružatelji takvih usluga trebali podnositi prethodnu obavijest HAKOM-u sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13) i Pravilniku o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (NN 154/11, 149/13; dalje u tekstu: Pravilnik).

Dodatno stoga predlažemo da se u sljedećim izmjenama Pravilnika brišu odredbe vezano uz usluge platnog prometa.

- Kratki kodovi za nagradne igre – u cilju ujednačavanja svih raspona kratkih kodova koji počinju sa 6x za SMS usluge s posebnom tarifom, molimo Vas da zatražite pokretanje postupka izmjene pravilnika kojim se propisuje način priređivanja nagradnih igara kako bi se i za raspon SMS kratkih kodova koji počinju sa „60“ mogla primijeniti duljina kratkog koda od 6 znamenaka.

6. Stupanje na snagu izmjene i dopune Plana numeriranja

U slučaju ukoliko se ne bi prihvatio niti jedan od prethodno navedenih prijedloga u točki 2. ovih komentara vezano uz određivanje kratkih kodova za govorne usluge i kratkih kodova za platne usluge, odnosno u slučaju ukoliko bi ipak bila potrebna izmjena kratkih kodova koji su u uporabi zbog uvođenja novog raspona za potrebe govornih platnih usluga, smatramo kako je potrebno odrediti primjereno razdoblje za izmjenu kratkih kodova koji su u uporabi. S obzirom da je važećim Planom numeriranja određeno kako su operatori javnih govornih usluga u nepokretnoj i pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži obvezni kratke kodove za govorne usluge zamijeniti kratkim kodovima propisanim Planom numeriranja najkasnije do 31. prosinca 2015. godine, smatramo kako niti rok za ovakvu izmjenu ne bi smio nastupiti prije tog datuma.

Dodatno s obzirom na više zaprimljenih zahtjeva korisnika za produljenjem mogućnosti korištenja nezemljopisne numeracije 62 za usluge jedinstvenog pristupnog broja, predlažemo da se rok za prelazak na nezemljopisnu numeraciju 72 i prestanak korištenja nezemljopisne numeracije 62 produlji do 31. prosinca 2014. godine.

Hrvatski Telekom d.d.